

تأثيرات سوء ترويج افراطگرایی بروضه داخلی پاکستان

قسمت دوم

جنبش مذهبی مولانا فضل الله در صوات:

یکی از مناطق داغ نبرد پیکارجویان اسلامی با نیروهای نظامی پاکستان بعد از وزیرستان شمالی، دره صوات، واقع در ۱۶۰ کیلومتری اسلام آباد، نزدیک مرز افغانستان است. (در تمام دوران جهاد ضد روسی، نخبه گان حزب اسلامی حکمتیار در آنجا زندگی نموده، نه تنها مساجد بیشماری در آن منطقه اعمار نمودند، بلکه اکثر ملاهای منطقه معاش خور گلبدین حکمتیار نیز بودند)

دره صوات منطقه ای است کوهستانی با مرغزارهای سرسبز و دریاچه های پر آب و مناظر زیبایی طبیعت که بسیاری از مردم محلی، آن را بهشت روی زمین می خوانند. اما در حال حاضر در صوات، دیگر بهشتی وجود ندارد. صدای گلوله های توپ و هلیکوپترهای نظامی فضای منطقه را پر کرده است. سه بخش از منطقه صوات بدست گروههای شورشی افتاده است، و نظامیان در تلاش اند تا کنترل منطقه را دوباره بدست گیرند. در طول چند هفته گذشته تحولات در صوات تحت الشعاع وقایع در اسلام آباد، کراچی و لاهور قرار داشت.

طالبان بسم در پاکستان اکنون بر دوش نهادهایی به نام طالبان محلی یا همان طلاب مدارس تحت نفوذ قبایل پیش می رود. آخرین رشته از حوادث خونین پاکستان در ایالت سرحد به دست نهضت شریعت به رهبری مولانا فضل الله شکل گرفته است که داماد صوفی محمد مؤسس این تشکل است. او از چرخش مشرف به سمت غرب ناراضی است و داعیه اجرای شریعت سلفی را دارد و دلیل اصلی شورش خویش را عهد شکنی مشرف در اجرای قوانین و مقررات شریعت مورد نظر خویش در این مناطق می خواند.

در واقع در مدت شش سال موجودیت امریکادر افغانستان افراطیون پناه گرفته در سرزمین های قبیله نشین در دو جبهه مبارزه کرده اند: جبهه اصلی آنها جنگ با غرب و ناتو و دولت کرزی بوده است که از طریق اعزام افراد پیش مرگ حملات انتحاری انجام داده اند و جبهه دوم آنها با دولت مشرف بوده است. اما مبارزه آنها با دولت مشرف از سال گذشته شروع شد. تا ۲ سال پیش آنها در سازش و همکاری با مشرف به سر بردند یعنی تازمانی که مشرف با کابل درگیر بود و سازمان آی اس ای پاکستان از طالبان حمایت می کرد.

آتش نا آرامی در وادی صوات زمانی مشتعل شد که مولانا فضل الله، رهبر شورشیان صوات و یکی از طرفداران "اسامه بن لادن" جهاد علیه حکومت پاکستان را اعلام کرد. وی پیام خود را توسط یک رادیوی بنام "ملا رادیو" منتشر ساخت. مولانا فضل الله یک روحانی تندرو جوان است که میخواهد برداشت های خود از قوانین اسلامی را در منطقه به اجرا در آورد. این ملای تندرو از محبوبیت عجیبی در میان مردم صوات برخوردار است. شاید بخاطر جرئت و پیام او برضد رژیم پاکستان که مردم دل پر خونی از دست نظامیان فاسد او دارند، او را مشهور و برسر زبانها برده باشد. کسانی که برای پیکار با دولت به او مراجعه میکنند، او به هریک مبلغ پنجمد دالر با یک قبضه اسلحه میدهد. در این منطقه گردن تعدادی از ماموران امنیتی زده شده است، مغازه های فروش موسیقی های غربی و فیلمهای هندی به آتش کشیده شده و مدارس دخترانه بسته شده اند.

البته مردم محلی جرئت ندارند، از رفتار خشونت بار او زبان به شکایت و غیبت باز کنند و اگر چنین بکنند، بزودی نابود میشوند. در عوض تا میتوانند از وی تعریف و توصیف میکنند و افسانه های باور نکردنی در باره وی میگویند. مولانا فضل الله با استفاده از جهالت و سادگی مردم آنها را برای برپائی حکومت اسلامی به جنگ و جهاد با دولتی که نیم میلیون ارتش مجهز با سلاح اتومی در اختیار دارد دعوت میکند تا با شهادت در راهیکه او پیشنهاد میکند قدم بگذارند و بزعم او بهشت را کمانی کنند. آیا در پشت سر این روحانی تندرو بن لادن و القاعده قرار دارد که به او پول و سلاح میدهد و یا هند؟ تاهنوز مقامات پاکستانی در این خصوص چیزی نگفته اند.

مولانا فضل الله رهبر نهضت شریعت از تمایل مشرف به سمت غرب ناراضی است و دلیل اصلی شورش خویش را عهد شکنی مشرف در اجرای قوانین شریعت مورد نظر خویش در این مناطق می خواند. بنابراین از تاریخ ۲۳ اکتوبر، که ارتش پاکستان عملیات علیه پیکارجویان افراطی را در مناطق قبایلی شمال غرب آنکشور شروع کرد، وضعیت در دره صوات وخیم تر شد. منابع امنیتی پاکستان از کشته شدن بیش از ۷۰ شبه نظامی طی دو روز درگیری در شمال غرب پاکستان میان نیروهای امنیتی و پیکارجویان طرفدار مولانا فضل الله خبر دادند.

شورشهایی که در ایالت سرحد شمال غرب پاکستان، سرگرم جنگ با نیروهای دولتی هستند، می گویند کنترل سه بخش در این منطقه را در دست گرفته اند. پیکارجویان میگویند شب شنبه پیشروی کرده و وارد این سه بخش که در نزدیکی شهر مینگورا، در صوات قرار دارد، شدند. به گفته اهالی محل، نیروهای دولتی پس از چند روز زد و خورد، منطقه را تخلیه کرده رفته بودند. یک سخنگوی پیکارجویان می گوید حدود صد پرسنل امنیتی شب شنبه خود را تسلیم کردند ولی پیکارجویان آنان را آزاد کرده و به خانه هایشان فرستادند. خبرنگارانی که از منطقه بازگشته اند می گویند پیکارجویان کنترل مطلق را در دست دارند.

نیروهای امنیتی پاکستان روز شنبه ۲۷ اکتوبر با هواپیما اوراقی در دره صوات پخش کردند که در آن از ساکنین دره صوات خواسته بود این منطقه را از افراط گرایان و تروریسم، پاک کنند. وبعد حملاتی را بر مواضع طرفداران مولانا فضل الله، روحانی افراطی طرفدار طالبان اجرا کردند. یک روز بعد شورشیان طرفدار مولانا فضل الله، ۸ مامور امنیتی را طبق شریعت اسلامی گردن زدند و پنج نفر دیگر را که غیرنظامی بودند پس از آنکه در منطقه صوات، از یک مینی بس پائین کرده بودند به قتل رساندند. روستاییان میگویند: مردان نقابدار از طرفداران مولانا فضل الله، در ملاء عام به گردن زدن و کشتن قربانیان دست زدند. یکی از ساکنین محل می گوید روی اجساد قربانیان یاد داشتی قرار داده شده بود که در آن نوشته شده بود هرکس برای آمریکا کار کند به یک چنین سرنوشتی گرفتار خواهد شد. (بی بی سی ۲۷ اکتوبر)

جنرال وحید ارشد، سخنگوی ارتش پاکستان گفت که آخرین دور درگیری ها از ۴ صبح روز پنجشنبه (اول نومبر) به وقت محلی آغاز شد و ارتش با حمایت هلی کوپترها به حملات شبه نظامیان پاسخ داد. پاکستان یک هفته قبل ۲۵۰۰ نفر سرباز به منطقه صوات برای مقابله با حامیان مولانا فضل الله که به دلیل سخنرانی هایش در یک استیشن رادیویی خصوصی موسوم به "ملا رادیو"، که امنیت منطقه را به خطر مواجه ساخته بود؛ اعزام کرد. (صدای آمریکا اول نومبر)

اکنون افراطیون اسلامی در این منطقه بسیار فعال و جسور شده اند و در واقع نسبت به نیروهای نظامی دست بالا تری دارند و با وجود ۹۰ هزار سرباز پاکستان در منطقه، اردو هنوز موفق به کنترل منطقه نشده است. وضعیت به گونه ای انکشاف کرد که روز (۳ نومبر) پیکارجویان طرفدار طالبان که در ایالت سرحد شمال غرب پاکستان سرگرم نبرد با نیروهای دولتی بودند، اعلام داشتند که کنترل سه بخش در این منطقه را در دست گرفته اند. در تاریخ ۱۰ نومبر، افراطیون طرفدار طالبان هفت نفر سرباز را ربودند و با خود بجای نامعلومی انتقال دادند. (تول افغان)

گزارشگر بی بی سی، **باربارا پلت**، در اسلام آباد می گوید وضعیت در دره صوات، نشان دهنده قدرت مند شدن پیکارجویان طرفدار طالبان در مناطق قبایلی نزدیک به مرز افغانستان است. دره صوات، یکی از چندین منطقه هم مرز افغانستان است که تحت کنترل پیکارجویان قرار دارد. شاهدان می گویند که نیروهای امنیتی و پیکارجویان طرفدار مولانا فضل الله یکدیگر خود را با آر پی جی و خمپاره هدف قرار می دهند. مولانا فضل الله متهم است که یک دولت موازی در منطقه تشکیل داده که داوطلبان مسلح تحت فرمان او برداشت انعطاف ناپذیری از اسلام را به اجرا می گذارند. وی همچنین دارای یک ایستگاه رادیویی است که نظرات افراطی او را پخش کرده و مردم را به جهاد دعوت می کند. در اثر انفجار یک بمب در امام دره، دست کم بیست نفر کشته شدند که بیشتر آنها سرباز بودند.

بی بی سی از قول اردوی پاکستان گزارش داد که به ادامه تشدید عملیات علیه شورشیان اسلامیت در منطقه توریستی صوات، در تاریخ ۱۵ نومبر تعداد ۲۰ افراطی را در آن وادی در شمال غرب پاکستان بقتل رسانده اند.

این جنگ یک روز بعد از آن مشتعل شد که اردوی پاکستان گفت از اثر حملات یک هلیکوپتر بر مخفیگاه های تندروان ۳۳ جنگجوی طالب کشته شدند. گزارش های وسایل نشراتی محلی حاکیست که حد اقل ۶۰ نفر، به شمول چندین نفر ملکی در جریان عملیات قوای نظامی به قتل رسیده اند. بی بی سی گزارش داد که طی دو هفته نبرد، پیکارجویان تندرو کنترل چندین شهرک و ماموریت پولیس را بدون کدام مقاومت جدی ارتش به دست گرفتند. تقریباً ۲۵۰ نفر در جریان این نا آرامی ها کشته شده اند. (بی بی سی ۱۵ / ۱۱ / ۲۰۰۷)

چون افراطیون دیوبندی به تساوی حقوق انسانها اعتقادی ندارند، بنابراین از نظر آنان پیروان دیگر مذاهب و از جمله تشیع کفر پنداشته میشوند به همین دلیل آنان گاه گاهی بر روی فرقه های دیگر آتش میکشایند. چنانکه در ۱۸ نومبر در ایجنسی گرم بر قبیلہ توری که آنها هم پشتون مگر شیعه مذهب اند، حمله کردند و در نتیجه ۹۱ نفر از طرفین کشته و از ۶۰ تا

۱۰۰ نفر مجروح گردیدند. مقامات میگویند این تصادمات روز جمعه وقتی آغاز یافت که افراد مسلح ناشناس در پاره چنار (شهرک عمده قبایلی کرم) بر روی عده ای از مردم آتش گشودند. در این زد و خورد که سه روز ادامه یافت هر دو طرف بریک دیگر از سلاح سنگین استفاده کردند. در این مدت راه های ترافیکی مسدود و برق و آب قطع بود. (۱۸bbc نومبر) بر طبق گزارش خبرگزاری شین هوا، در درگیری های قبایلی روز شنبه (۱۷ نومبر) ۲۵ نفر کشته شدند. در حالی که گزارشات دیگر از کشته شدن ۴۵ نفر از مردم قبایل در شمال غرب پاکستان در این درگیری ها خبر میدهند. بر اثر این برخوردهای مذهبی تاکنون بیش از شش هزار نفر از قوم توری که شیعه مذهب اند، مجبور به ترک خانه و کاشانه خود از پاره چنار و دیگر نقاط مرزی پاکستان شده و به افغانستان به ولایت خوست و پکتیا و مهاجرت کرده اند که از سوی مردم و دولت افغانستان با آنها کمک های انسانی صورت گرفته است. (تلویزیون آریانا کابل)

دو سه روز بعد از این حوادث، در تاریخ ۲۰ نومبر، در روستای شانگله صوات بین نیروهای نظامی و طرفداران مولانا فضل الله جنگ سختی در گرفت که به قول منابع نظامی ۴۶ نفر از تندروان کشته شدند. علاوه بر این بمباران هلیکوپترهای نظامی پاکستان در ولسوالی غوربند در صوات ۳ نفر غیر نظامی نیز کشته شدند. بنابر ادعای سخنگوی ارتش در روستای کبل ۱۲ نفر افراطی سرکوب شده و ۱۵ نفر دیگرشان زخم برداشته اند. همچنان هلیکوپترهای توپدار پاکستانی مناطق "ننگولی، بره باندي، کوزي باندي، جالوان، دیلی و کبل" را بمباران کردند که تعداد تلفات دقیق انسانی در آنها تا هنوز معلوم نیست. (تول افغان ۲۰ نومبر)

کریس مورس گزارشگر بی بی سی در اسلام آباد به تاریخ ۲۲ نومبر خبر داد که: تنشها در صوات پس از آن بالا گرفت که مولانا فضل الله، روحانی تندرو پاکستانی، در ماه جولای علیه دولت پاکستان اعلام جهاد کرد و بعد بر اثر درگیریهای میان طرفداران طالبان و نیروهای ارتش تا کنون چند صد نفر کشته شده اند. در حال حاضر قوانین طالبانی در منطقه ای که بیشتر بسیاری از خبیگان و همچنین افراد عادی پاکستان برای گذراندن تعطیلات به آنجا می رفتند، اعلام شده است. تحولات در این منطقه از آن جهت مهم است که اقدامات ارتش پاکستان اولین مقابله مهم با تندروان اسلامی در منطقه ای است که با عنوان منطقه آرام و خارج منطقه قبایلی پاکستان شناخته می شود. با توجه به امکان همکاری سنیزه جویان ازبک (مستقر در منطقه) و شورشیان محلی با افراد ناراضی محلی شورشها ممکن است به مناطق آسیب پذیر دیگر نیز کشیده شود. اگر پیکار جویان بسوی شرق صوات پیشروی کنند، راه مواصلاتی "قرا قروم" را با تهدیداتی مواجه خواهند کرد. قرا قروم راه مواصلاتی مهم تجاری پاکستان با چین است.

جرگه تحریک طالبان پاکستان

تحلیلگران پاکستانی و غربی میگویند: در چند ماه گذشته، این پاکستان است که بازنده است، برنده این تحولات نیروهای القاعده و طالبان هستند. این نتیجه گیری منفی است، اما نتیجه گیری است که تقریباً بسیاری بر آن توافق نظر دارند. خود مشرف نیز یکی از دلایل اصلی اعلام وضعیت "اضطرابی" را در کشور تهدید پیکار جویان اسلامی گفته است.

بینظیر بوتو، نیز قبل از قتل خود هشدار داده بود که: "طالبان نزدیکتر و نزدیکتر می شوند." و تعهد کرد که "از قدرت، منابع انسانی و آموزش و پرورش" استفاده کند تا از تبدیل شدن بخشهایی از پاکستان به کانونهای تروریستی ملی و بین المللی که همه را تهدید می کند، جلوگیری کند. (bbc ۲۲ نومبر)

خبرنگار تول افغان از نبرد شدی میان سربازان پاکستان و طالبان صوات در تاریخ ۲۳ نومبر خبر میدهد که بر اثر آن ۳۰ تن طالب و ۸ تن از افراد ملکی جان خود را از دست داده اند. از تلفات نیروهای دولتی رومی در دست نیست ولی طرفداران مولانا فضل الله مدعی مقاومت شدید خودشان در برابر نیروهای دولتی شده اند. (تول افغان، ۲۳ نومبر)

خالدکاکر، از قول سخنگوی ارتش پاکستان جنرال وحید ارشد مینوسد که در تاریخ ۲۵ نومبر از اثر بمباردمان دهکده های کانجو، کوزه بانده، بره بانده و امام دیری، درصوات ۳۰ نفر طالب و ویکنفر سرباز کشته شده اند. خبر می افزاید که در پاره چنار هم ۱۵ نفر در اثر برخورد های طرفین کشته شده و مردم عادی در نقاط درگیری مجبور به ترک منازل خود شده اند. (لر او بر افغانستان ۲۵ نومبر)

در همین روز (۲۵ نومبر) دو انفجار در راولپندی، ۱۵ نفر را کشت و تعدادی بیشتری را زخمی کرد. بر اساس گزارش های منتشر شده یکی از این انفجارها در بس و دیگری در یکی از پوسته های کنترل ارتش رخ داد. ژنرال وحید ارشد سخنگوی ارتش پاکستان به خبرنگاران گفت: "هر دوی این حملات انتحاری بوده اند." طی چند ماه گذشته عملیات انتحاری متعددی در پاکستان رخ داده و این سومین انفجاری است که در راولپندی رخ می دهد. در نخستین عملیات انتحاری که شنبه انجام شد یک موتر حامل بمب در بیرون از مقر ارتش پاکستان منفجر گردید. بر اثر این حادثه یکی از نگهبانان نظامی کشته شد. در حمله دوم یک موتر حاوی مواد منفجره به یک بس متعلق به وزارت دفاع پاکستان که در حال ورود به ساختمان سازمان اطلاعاتی این کشور بود برخورد کرد.

باربارا پلت خبرنگار بی بی سی در اسلام آباد می گوید احتمال می رود که پیکارجویان طرفدار طالبان عامل این حوادث باشند. وی می افزاید این پیکارجویان احتمالاً در واکنش به عملیات ارتش پاکستان در دره صوات دست به این اقدامات زده اند. (بی بی سی، ۲۵ نومبر ۲۰۰۷)

بر طبق یک گزارش دیگر در روستای "شکرده" صوات در ۲۶ نومبر، بین طالبان طرفدار مولانا فضل الله و سربازان ارتش پاکستان زد و خوردی صورت گرفت که در آن ۱۵ نفر طالب کشته و ۷ نفر سرباز ارتشی زخمی شدند و دهکده های شکرده و پیر قلعه از وجود تندروان تصفیه گردید. افزون بر این تول افغان خیرداد که شب ۲۶ بر ۲۷ نومبر میدان هوایی شهر "نریت" دو راکت از طرف تند روان فیر شد که نزدیک خطر رنوی اصابت کرده اما تلفاتی به همراه نداشته است. (۲۷ نومبر، تول افغان)

در صوات تاهنوز جنگ میان نیروهای دولتی پاکستان و طرفداران مولانا فضل الله بشدت جریان دارد و بر اثر این زد و خورد ها و فیر توپهای نیروهای دولتی برخانه های مردم، تلفاتی به بار آمده است. چنانکه بر اثر اصابت یک توپ بریک منزل ۱۱ تن اهل یک خانواده کشته و ۹ نفر دیگر مجروح شده اند.

همچنین در تاریخ ۲۸ نومبر در بلوچستان در یک حمله مسلحانه شورشیان بلوچ سه تن از نیروهای امنیتی پاکستانی به قتل رسیدند و پنج تن دیگر مجروح گردیدند. در ایجنسی مومند نیز روز ۲۸ نومبر توسط افراد مسلح نامعلومی از افراط گرایان بریک پوسته امنیتی پاکستان حمله شد و ۸ نفر بشمول صوبدار و خاصه دار پوسته را اختطاف کردند. (حبیبی، تول افغان ۲۸ نومبر)

روز ۲۹ نومبر، در نزدیکی های میرامشاه مرکز وزیرستان شمالی، موتر حامل سربازان پاکستانی توسط مینی به هوا بلند و بر زمین خورد و منفجر شد که بر اثر آن پنج سرباز کشته شدند. (زمه وال، تول افغان ۲۹ نومبر)

تولویزیون آریانا شام ۳ دسمبر خیرداد که دولت پاکستان پانزده هزار سرباز به دره صوات فرستاده تا طالبان طرفدار مولوی فضل الله را سرکوب کنند. به گفته منابع نظامی پاکستان تا کنون ۲۲۰ نفر از شورشیان طالب در این زد و خورد ها کشته شده اند. این منابع از تلفات نظامیان پاکستانی گزارش نداده اند، مگر تندروان مسلح طالب در باجور روز چهارم دسمبر بر نیروهای امنیتی حمله کرده شش تن آنان را با خود بردند و قرارگاه آنان را به آتش کشیدند.

صدای امریکا روز ۶ دسمبر خبر داد که قوای نظامی پاکستان گفته است: یک استیشن رادیوی FM اف ام را که از طریق آن انفاذ شریعت و جهاد علیه حکومت پاکستان اعلام شده بود، مسدود کرده است. صدها عسکر پاکستانی با شورشیان طرفدار طالبان فضل الله که کنترل یک تعداد شهرک ها و دهکده ها را در صوات بدست گرفته بودند، داخل جنگ هستند. صوات یک منطقه توریستیک ولایت سرحد شمال غربی است. (صدای امریکا ۶ دسمبر)

طبق یک گزارش دیگر، ملیشه های مسلح طالبان در ناحیه ناوگی باجور بریک پوسته امنیتی حمله کرده، آنرا به آتش کشیدند و سه تن سرباز امنیتی رابا خود بردند. (تول افغان، ۷ دسمبر)

آخرین گزارش ها از قول سخنگوی ارتش پاکستان حاکی است که در دو هفته جنگهای شدید در منطقه صوات تعداد ۲۵۰ نفر از طالبان کشته شده و ۱۵ سرباز دولتی و ۳۰ تن از افراد غیر نظامی کشته و یا مجروح شده اند. (میرویس جلالزی، ویب سایت بینوا، ۷ دسمبر)

در تاریخ ۸ دسمبر سخنگوی قوای نظامی پاکستان در یک کنفرانس مطبوعاتی از شهر مینگور اگفت: تقریباً همه تندروان طرفدار طالب را از وادی شمال غربی صوات پاک کاری کرده و در جریان عملیات چند هفته گذشته تقریباً ۳۰۰ طالب را کشته و ۴۳ تن دیگر را دستگیر کرده است. درین عملیات پنج عسکر و شش فرد ملکی نیز کشته شده اند. مولانا فضل الله، رهبر تندروان با حد اقل ۲۰۰ تن از پیروانش به کوهستانات نزدیک محل فرار کرده اند. نطق اردو گفت در حدود ۲۰ هزار عسکر به عملیاتی که هدف آن تندروان محل است، ادامه خواهند داد. (صدای امریکا ۸ دسمبر)

با اینکه نیروهای نظامی از تصفیه کامل صوات خبر داده بود، مگر یک روز بعد از آن خبر در تاریخ ۹ دسمبریک بم گزار انتحاري در وادي صوات هشت نفر را کشت. مقامات امنیتی گفتند یک فرد پولیس و پنج نفر ملکی، بشمول دو طفل، درین انفجار امروزي کشته و چندین نفر دیگر زخمی شدند.

در یک واقعه دیگر، امروز ۹ دسمبر پولیس گفت: حمله کنندگان ناشناس بر پایگاه قوای هوایی در پشاور حد اقل سه راکت شلیک کردند. (صدای امریکا، ۹ دسمبر)

رهبر مذهبی مردم صوات مولانا فضل الله پس از یک غیابت طولانی روز ۳ دسمبر از طریق یک رادیوی اف ام، اعلام کرد که هدف اصلی ما در پاکستان تطبیق کامل شریعت است و در این راه تا آخرین رمق حیات مبارزه خواهیم کرد. وی هوشدار داد که با عملیات نظامی در صوات و سایر نقاط وزیرستان امنیت تامین شده نمیتواند. وی متذکر شد که با قربانی شدن غازی عبدالرشید در میان مجاهدین حرکت پیدا شده و ما اهداف رهبر خود را به هر صورت به پیش می بریم. (تول افغان، ۳۰ دسمبر)

احمد رشید پخپل نوی کتاب "گدوئی ته ور شیوه کپدل" کی لیکي چي امریکایانو هیخکله پاکستان ته په جدي توگه دا و نه ویل چي پاکستان باید د طالبانو او مذهبی افراطیانو سره خپل روابط قطع کړي، او د تروریزم پر خلاف د مجادلي یو رشتین او مطمین ملگری سی. جنرال مشرف به تل د القاعدې د یو څو قاتلاتو په نیولو سره د بوش خوله ور خوږه کړه، او د اصلي خطر څخه چي د طالبانو او نورو افراطیانو لپاره د پاکستان پرله پسې ملاتړ وو_ توجه بلي خواته واړوله. هغه لیکي: بوش باید له مشرف څخه د طالبانو پوره تباہ کول غوښتي وای. افغانان هم د پاکستان او امریکا څخه همدا غواړي. څرگنده خبره دا ده چي پاکستان د تروریزم او مذهبی افراطیت مرکز دی. تر څو پوري چي په پاکستان کې د ددغه ناسور چاره نه وي سوي، په افغانستان، هند، مرکزي اسيا، او حتی په نړی کې دسولي را وستل یو خوب او خیال دی. " (هاری، بینوا سایت)

پایان/ دسمبر ۲۰۰۷